

Nieuwsbrief 4 September 2018

Inhoudsopgave <ul style="list-style-type: none"> ❖ Deelnemersonderzoek ❖ Samenvoeging: update ❖ Verkiezingen Verantwoordingsorgaan ❖ Informatiebijeenkomsten najaar ❖ Life event: Scheiden ❖ Even voorstellen ❖ Ten slotte	Contact <p>U vindt het pensioenbureau in het D-gebouw, eerste verdieping, helemaal rechts.</p> <p>@ pensioenfonds@rhdhv.com 088 - 348 2190 Postbus 1388, 3800 BJ, Amersfoort</p> <p>www.pensioenfondshaskoningdhv.nl</p>
--	---

Deelnemersonderzoek: uw mening doet ertoe!

Eind oktober ontvangt u een uitnodiging voor ons periodiek onderzoek onder alle medewerkers en pensioengerechtigden. Wij willen namelijk graag weten hoeveel vertrouwen u hebt in het pensioenfonds en hoe tevreden u bent over onze communicatie. Ook zijn we benieuwd hoe u aankijkt tegen risico's die het pensioenfonds moet lopen bij het beleggen van het pensioenvermogen. Daarnaast willen we graag weten hoe u denkt over verantwoord beleggen. Met meer inzicht kunnen wij onze dienstverlening verbeteren. Uw deelname stellen we dan ook zeer op prijs.

Hoe werkt het?

Om een zo objectief mogelijk beeld te krijgen, hebben wij het onafhankelijke marktonderzoeksbureau Kantar TNS gevraagd het onderzoek uit te voeren. We willen u vragen op de website van Kantar TNS de vragenlijst in te vullen. Eind oktober ontvangt u hiervoor van het onderzoeksbureau een brief met een link naar de website. Deze link voert u in op de adresbalk van uw internetbrowser, waarna de vragenlijst opent.

Samenvoegen: een update

Sinds 1 juli jl. is de samenvoeging een feit en is Pensioenfonds HaskoningDHV een regulier ondernemingspensioenfonds. Het pensioenbureau is nu flink aan de slag om de samenvoeging ook administratief te verwerken. In juli ontving u al een persoonlijke brief met informatie.

Voor deelnemers en gepensioneerden van voormalig compartiment DHV verandert er niets. De pensioenen en uitkeringen blijven gelijk. Voor deelnemers en gepensioneerden van voormalig compartiment Haskoning is de planning als volgt:

1. Binnenkort ontvangt u een welkomstbrief van Nationale-Nederlanden en Royal HaskoningDHV. Hierin staan de nieuwe contactgegevens voor het pensioen dat u bij Nationale-Nederlanden hebt staan en waar u terecht kan met vragen.
2. Eind oktober zijn de percentages van de compensaties bekend. Door de robuustheid van ons administratiesysteem neemt het verwerken van de compensaties helaas wat meer tijd in beslag dan wij vooraf hadden ingeschat.
3. Begin december ontvangt u een brief met persoonlijke informatie over de hoogte van de compensatie die u krijgt en hoe wij de compensatie aan uw pensioenuitkering toevoegen.

4. De pensioenuitkering is vanaf juli jl. al gesplitst in twee betalingen per maand. Een deel voor het pensioen bij Nationale-Nederlanden. Het andere deel is voor het pensioen dat vanaf 1 januari 2015 is opgebouwd binnen voormalig compartiment Haskoning. Begin 2019 ontvangt u hiervoor 2 jaaropgaven vanuit het pensioenbureau. Vanaf januari 2019 ontvangt u het NN-pensioen via Nationale-Nederlanden/AZL.

Meer weten?

Wilt u meer weten over de samenvoeging en de gevolgen hiervan voor uw pensioen? Wij hebben een speciale pagina op onze website ingericht. Daar vindt u de veel gestelde vragen, de presentatie die is gegeven tijdens de informatiebijeenkomsten en de pensioenkrant. Hier vindt u de pagina: <https://www.pensioenfondshaskoningdhv.nl/Home/Informatie-over-samenvoegen>.

Is uw vraag niet beantwoord? Neem dan gerust contact met ons op.

Aankondiging: verkiezingen verantwoordingsorgaan 2019

Wilt u meer betrokken zijn bij ons pensioenfonds? Wilt u een oordeel geven over de besluiten van het bestuur? Vindt u het leuk om het bestuur van ons pensioenfonds over bijvoorbeeld communicatie te adviseren? Dan is dit misschien wel een mooie kans voor u: in januari/februari organiseren we verkiezingen voor het verantwoordingsorgaan.

Wat doet u in het verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over hoe het pensioenfonds het gedaan heeft het afgelopen jaar. Ook is het verantwoordingsorgaan een officiële adviseur van het bestuur van het pensioenfonds. U adviseert het bestuur over een aantal zaken, waaronder communicatie en intern toezicht. Maar ook klachten en geschillenregeling en beleidskeuzes voor de toekomst komen aan de orde. U leest meer over de rol van het verantwoordingsorgaan op deze pagina van onze website: <https://www.pensioenfondshaskoningdhv.nl/Home/Over-het-pensioenfonds/Verantwoording>.

Iets voor u?

Denkt u er alvast eens over na of een plek in het verantwoordingsorgaan bij u past. Wilt u eerst meer weten? Neem dan contact met ons op. Wij kunnen u in contact brengen met een van de leden van het verantwoordingsorgaan, zodat u zich kunt oriënteren op de rol.

Nieuwe informatiebijeenkomsten: meld u aan!

De volgende onderwerpen komen aan bod: hoe gaat het met het fonds? verantwoord beleggen, update samenvoegen en de verkiezingen voor het verantwoordingsorgaan van begin 2019. Maar natuurlijk kunt u ook vragen stellen over andere onderwerpen. We organiseren twee bijeenkomsten in het land en twee live webinars. De bijeenkomst in Nijmegen is gebouw 52. Als u zich aanmeldt voor een live webinar dan ontvangt u een Skype-uitnodiging om in te loggen. Op de volgende data en locaties kunt u terecht:

Komt u ook? Meld u zich dan aan via pensioenfonds@rhdhv.com.

Locatie	Datum	Tijdstip	Opmerking
Amersfoort	3 december 2018	12.00 – 13.00 uur	Inloop vanaf 11.30 met lunch
Nijmegen	4 december 2018	12.00 – 13.00 uur	Inloop vanaf 11.30 met lunch
Live webinar	6 december 2018	16.30 – 17.30 uur	Via Skype
Live webinar	7 december 2018	10.00 – 11.00 uur	Via Skype

Life event: Scheiden? Denk óók om uw pensioen

Als u gaat scheiden of uw geregistreerd partnerschap beëindigt, dan heeft dit ook gevolgen voor uw pensioen. Uw ex-partner heeft namelijk wettelijk recht op een deel van uw pensioen. Zorg in ieder geval dat u de pensioenen bespreekt tijdens uw scheiding. Leg de afspraken die u erover maakt duidelijk vast in het convenant. En laat ons binnen twee jaar weten welke afspraken u met uw ex-partner hebt gemaakt. Dan zorgen wij dat het pensioen voor uw ex-partner later ook rechtsreeks aan uw ex-partner wordt uitbetaald. Op de volgende webpagina leest u meer over wat u moet doen voor uw pensioen als u gaat scheiden:

<https://www.pensioenfondshaskoningdhv.nl/Home/ik-ben-gepensioneerd/Scheiden>.

Even voorstellen

Naïr van Eijden, medewerker pensioenbureau

Als medewerker pensioenadministratie behandelt Naïr (44) nu al een jaar of vijf dossiers over onder meer scheiden, samenwonen, uitkeringen en overlijden. Ook kunt u bij haar terecht als u een vraag hebt of een persoonlijke afspraak wilt maken om uw pensioen te bespreken. Naïr: "Vooral de pensioenberekeningen op maat en het persoonlijke contact met deelnemers vind ik leuk."

In haar vrije tijd sport ze veel: een paar keer in de week is ze te vinden op de tennisbaan en daarnaast loopt ze regelmatig hard. Als het schaatsseizoen weer begint, is ze van de partij op de Vechtsebanen in Utrecht. Ze woont samen met haar man en haar zoons van 8 en 10 in Leusden.

Haar tip: "Het uniform pensioenoverzicht wordt vaak snel weer aan de kant gelegd. Het duurt voor velen nog zo lang voordat het pensioen start. Eerlijk gezegd deed ik dat zelf ook. Maar sinds ik hier werk doe ik dat niet meer. Hoe jonger u bent als u zich erin verdiept, hoe makkelijker het is om nog extra maatregelen te nemen. Dus bekijk uw overzicht goed!"

Rudolf van Ommen, algemeen bestuurslid en voorzitter communicatie commissie

Rudolf van Ommen (66) is namens de gepensioneerden algemeen bestuurslid van het pensioenfonds. Binnen het bestuur kreeg hij het aandachtsgebied communicatie onder zijn beheer. Sinds het begin van dit jaar is hij dan ook voorzitter van de communicatie commissie. De portefeuille communicatie past hem goed. Rudolf licht toe: "Ook als deze vacature er niet was geweest had ik belangstelling gehad voor communicatie. Op grond van berichten in de media denken veel mensen dat het slecht gaat met de pensioenen. Pensioen is inderdaad minder zeker dan velen vroeger dachten. Maar bij de meeste fondsen liggen de tegenvallende resultaten niet aan slecht beheer van het geld dat door de premies is ingebracht. De meeste fondsen zijn nog nooit zo rijk geweest, maar door externe ontwikkelingen is het niet genoeg! Die boodschap blijft vaak onderbelicht. Ik wil bij ons fonds zo effectief mogelijk communiceren, zodat deelnemers en gepensioneerden een duidelijk beeld hebben van oorzaak en gevolg. Zij staan bij mij voorop." Rudolf woont met zijn vrouw Jackie in Hilversum. Tijdens zijn loopbaan heeft hij veel gereisd en dat doet hij nu nog graag. Daarnaast leest hij graag over actualiteiten en houdt hij van fietsen.

Zijn tip: zorg dat u weet wat uw pensioenregeling inhoudt en wat uw opgebouwde rechten zijn. Probeer een beeld voor uzelf te schetsen of dat later voldoende is en wat er u nu nog aan zou kunnen doen. Als u wat extra's wilt doen, dan moet u wel zo snel mogelijk beginnen!

Ten slotte

Sinds 1995 maak ik me al druk over het pensioenbewustzijn van de deelnemer. Ik was toen 26 jaar en werkte bij een kleine verzekeraar, die vooral pensioen gebaseerd op units verkochten (beschikbare premie). Toen al vond ik het vreemd dat niemand echt belangstelling had voor een maandelijkse uitgave van meer dan 20% van je inkomen (AOW premie en pensioenpremie tezamen) voor je oude dag. Of zoals Elske te Veld, de helaas overleden voorzitter van Pensioen kijker.nl, later altijd zei: “Je werkt meer dan een dag in de week voor je pensioen en veel te weinig mensen kijker daarnaar”.

Recent is een overzicht gepubliceerd door Wijzer in Geldzaken in samenwerking met de Universiteit van Maastricht waarin de uitkomsten van verschillende onderzoeken naar de houding en kennis van deelnemers over hun eigen pensioen zijn weergegeven. Een kleine greep uit de uitkomsten:

- Ruim 6 op de 10 mensen krijgen later AOW dan ze verwachten.
- 6 op de 10 Nederlanders weten niet of ze voldoende pensioeninkomen hebben om hun uitgaven op te vangen.
- De helft van de huiseigenaren geeft aan niet te weten hoe hoog de woonlasten zullen zijn bij pensionering.

Ik blijf het fascinerend vinden dat de gemiddelde Nederlander zo laconiek omgaat met zijn of haar oude dag. We zijn een land waarin we uitgebreid klagen als de benzine een paar cent duurder wordt maar nadenken of we straks die benzine wel kunnen betalen doen we zelden. Dit schijnt te komen omdat we ons als we jong zijn moeilijk kunnen verplaatsen in de oude versie van onszelf en omdat we niet geneigd zijn om nu in te leveren zodat we later ruimer kunnen leven.

Gelukkig is er ook goed nieuws. Mensen zijn zich vaak wel bewust van de gevolgen van life events op de financiële situatie na pensionering. Daarom besteden we ook in elke nieuwsbrief aandacht aan de life events en staat er veel informatie over op de website.

Terwijl ik dit schrijf is het mooi weer, maar het gaat vast ook weer regenen. Een regenachtige zondag is heel geschikt om aan de slag te gaan met je toekomst. Gevoel krijgen voor wat u straks ongeveer gaat krijgen is, ongeacht of het mee of tegenvalt, beter dan geen enkel idee hebben.

Succes,

Henriëtte de Lange, voorzitter

Contact Heeft u na het lezen van deze nieuwsbrief vragen? Laat het ons dan weten. Dat kan via 088 - 348 2190 of pensioenfonds@rhdhv.com. Ook voor andere vragen over uw pensioen kunt u met het pensioenbureau contact opnemen natuurlijk.